

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه کتب

ویژه مربیان پیشتازان و فرزندگان

تشکیلاتی - سطح ۲

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	پیشگفتار.....
۳.....	مقدمه.....
۶.....	سخنی با مربی.....
۸.....	بخش اول.....
۸.....	تشکیلات پیشتازان و فرزندگان.....
۸.....	ضرورت وجود و تاریخچه تشکیلات پیشتازان و فرزندگان.....
۹.....	اهداف تشکیلات پیشتازان و فرزندگان.....
۹.....	هویت تشکیلاتی، دینی و ملی.....
۱۰.....	راه‌های تقویت هویت تشکیلاتی.....
۱۰.....	آرم سازمان.....
۱۰.....	نماد گل.....
۱۳.....	موج.....
۱۳.....	شعار اعضای پیشتازان و فرزندگان.....
۱۳.....	شعار پیشتازان و فرزندگان سطح ۲.....
۱۴.....	روش پیشتازان و فرزندگان سطح ۲.....
۱۴.....	منش‌های پیشتازان و فرزندگان سطح ۲.....
۱۵.....	پیمان پیشتازان و فرزندگان سطح ۲.....
۱۶.....	علامت تشکیلاتی.....
۱۶.....	موارد استفاده از علامت.....
۱۷.....	سلام سازمانی با لباس تشکیلاتی.....
۱۸.....	آداب دست دادن.....

صفحه	عنوان
۱۹.....	متن سوگند پرچم
۲۰.....	بخش دوم
۲۰.....	فرامین نظام جمع
۲۰.....	طریقه قرار گرفتن افراد در صف و ستون
۲۱.....	حرکات انفرادی نظام جمع
۲۸.....	قدمرو ضربه چهارم با شمارش طبل
۳۰.....	قواعد احترام به پرچم جمهوری اسلامی ایران
۳۰.....	شرح و معرفی پرچم جمهوری اسلامی ایران
۳۱.....	شیوه‌های استقرار گارد پرچم
۳۲.....	متن فرمان گارد پرچم و شیوه اجرا
۳۵.....	بخش سوم
۳۵.....	انواع مراسم تشکیلاتی و فرهنگی
۳۵.....	اهداف مراسم تشکیلاتی و فرهنگی
۳۵.....	مراسم صبح‌گاه
۳۶.....	مراسم شامگاه
۳۶.....	حاملان قرآن
۳۷.....	برنامه افتتاحیه
۳۷.....	برنامه اختتامیه دوره
۳۸.....	مراسم عبادی
۳۸.....	جنگ شب
۳۹.....	شیوه اخذ لوح تقدیر و سپاس و ...

پیشگفتار

امروزه حوزه تعلیم و تربیت بیش از هر عصر دیگری نیازمند دگرگونی در روش‌های تعلیم و تربیت به منظور پرورش نسلی سازنده، مستقل، آزاد و خداجوست. لازمه چنین تحولی، رهایی از قید و بند وضع موجود و حرکت به سوی وضع مطلوب و اقدام به یک تغییر علمی، مهارتی و نگرشی در مفاهیم، محتوا و روش‌های آموزشی و تربیتی است. ما باید بدانیم تربیت صحیح یعنی محو آن چه را که به غلط انجام می‌دهیم و احیای آن چه که به درستی باید انجام گیرد. ما باید به آن جا برسیم که با سخن گفتن، تربیت حاصل نمی‌شود و با نصیحت کردن رفتار تغییر نمی‌کند. با یاد دادن، یادگیری درونی نمی‌شود. با فهماندن، فهمیدن به وجود نمی‌آید و با دینی کردن، دینی شدن صورت نمی‌گیرد. در تعلیم و تربیت صحیح و اسلامی، دانش‌آموزان ما باید یاد بگیرند که بدانند، یاد بگیرند که زندگی کنند و یاد بگیرند که با هم زندگی را تجربه نمایند.

حال این پرسش پیش می‌آید آیا نظام تعلیم و تربیت رسمی به تنهایی می‌تواند این مأموریت و رسالت عظیم را به سرانجام برساند و دانش‌آموزان را به سوی اهداف بزرگ سوق دهد؟

بدین جهت تمامی دلسوزان و صاحب‌نظران و کارشناسان حوزه تعلیم و تربیت و علوم اجتماعی بر نیاز کار سازمان‌یافته و تشکیلاتی با نوجوانان و جوانان و فراهم کردن بستر تجربه عملی زندگی و فعالیت گروهی تأکید داشته و راه برون رفت سیستم آموزشی کشور از تربیت یک سویه موجود را، توجه به تشکلهای می‌دانند. در این راستا توجه به تشکیلات پیشتاران و فرزانشان در سازمان دانش‌آموزی، نشانگر اهتمام جدی مسئولان و اولیاء امور به کار سازمان‌یافته و تشکیلاتی با نوجوانان به منظور آماده‌سازی آنان در جهت دستیابی به اهداف بزرگ دینی، اخلاقی و اجتماعی و با استفاده از پشتکار پایان‌ناپذیر این قشر عظیم می‌باشد.

کتاب حاضر، حاصل تلاش و کوشش بسیاری از دست‌اندرکاران و صاحب‌نظران و پیش‌کسوتان عرصه تعلیم و تربیت می‌باشد که با نگاه ویژه و با دو رویکرد هویت

ملی و ایرانی و هویت دینی و اسلامی تدوین گردیده است به گونه‌ای که پیشتازان و فرزنانگان بتوانند یک گروه مطلوب را با ویژگی‌های زیر تشکیل دهند.

۱- یک گروه مطلوب، اهداف شفاف و فراگیر دارد و افراد در نیل به اهداف سهیم هستند.

۲- یک گروه مطلوب دارای افرادی است که در عین تفاوت، مکمل فکری و عملیاتی یکدیگر هستند.

۳- یک گروه مطلوب طوری عمل می‌کند که بین میزان توجه به کار مورد انجام و نحوه انجام کار تعادل برقرار باشد.

۴- یک گروه مطلوب، فضایی را ایجاد می‌کند که افراد در آن تمایل به خطرپذیری پیدا کنند، و اندیشه و احساسات واقعی خود را بیان دارند و ایده‌های یکدیگر را بهبود بخشند.

۵- یک گروه مطلوب، از تجربیات، شامل موفقیت‌ها و شکست‌ها، یاد می‌گیرد و به طور مداوم عملکردش را بهبود می‌بخشد.

۶- یک گروه مطلوب، با جدیت کار می‌کند و با همان جدیت، به اهداف را جشن می‌گیرد.

در پایان از همه کسانی که در تهیه و تدوین این کتاب نقش داشته و با ارسال جزوات و مقالات از سراسر کشور ما را یاری رسانده‌اند، به ویژه از اعضاء کار گروه‌های ۱۳ گانه محتوای آموزشی، کار گروه‌های فرعی محتوای آموزشی استان‌ها، مدیریت دانش‌آموزی استان‌ها، کارشناسان و کارشناس مسئولان فنی و آموزشی مدیریت دانش‌آموزی استان‌ها، دست‌اندرکاران سازمان دانش‌آموزی مرکز و پیش‌کسوتان، مدرسین و اعضاء کمیته فنی و آموزشی به ویژه همکاران ارجمند مدیریت تشکل‌های دانش‌آموزی صمیمانه تقدیر و تشکر می‌گردد.

**سازمان دانش‌آموزی
جمهوری اسلامی ایران**

مقدمه

پیوند و ارتباط فرد با گروه رشد اجتماعی و عقلانی او تأثیر به سزایی دارد. فرد با حضور در گروه، چگونگی مشارکت با دیگران را می‌آموزد، شیوه برخورد با دیگران را فرا می‌گیرد و در اثر تماس با رهبر گروه متوجه می‌شود که چگونه باید دیگران را راهنمایی کند. فرد در گروه حس می‌کند که افراد هم سن او نیز با مشکلاتی شبیه مشکلات او رو به رو هستند. این امر تا حدودی فشارهای روحی او را در برخورد با مشکلات کاهش می‌دهد و در اثر تماس با افراد گروه و هم‌فکری با آنها راه حل مشکلات را نیز پیدا می‌کند. او گاهی با اتکا به گروه، تن به کارهای سخت می‌دهد و از این راه، روح شجاعت را در خود تقویت می‌کند.

گروه جایی است که فرد در آن گذشت، تحمل، وفاداری، اطاعت و همکاری را می‌آموزد. آن چه که افراد را در میان گروه هم‌سن، محبوب می‌سازد، محبت به دیگران، شرکت در کارهای جمعی، مصاحبت مسرت‌بخش و نشاط‌انگیز، فعالیت، گشاده‌رویی و می‌باشد.

باید توجه داشت عمل اصلی در تشکیل گروه، احتیاجات اساسی افراد است. ما باید گروه را به رسمیت شناخته و موقعیت آن را درک کنیم و فعالیت‌های گروهی و تشکیلاتی را به عنوان وسیله‌ای برای رشد افراد مورد استفاده قرار دهیم.

در چنین زمان و شرایطی مربی خود را مانند یک عضو در میان گروه وارد می‌سازد و مقاصد و احتیاجات آنها را خوب درک کرده و رغبت و تمایلات اعضا را نقطه شروع کارهای تربیتی خود قرار می‌دهد. او در این صورت می‌تواند در توسعه گروه، انتخاب هدف، تهیه نقشه و برنامه، تقسیم کار و قبول مسئولیت و در ایجاد فرصت برای هر یک از اعضا به تناسب استعداد و میل آنها به ایشان کمک کند.

یک مربی خوب و آگاه در صورتی می‌تواند به عنوان یک عضو با اعضای گروه در کارهای گروهی و تشکیلاتی شرکت کند که بتواند مقاصد آنها را خوب درک کرده و مقاصد خود را نیز به آنان بفهماند. در ضمن تفاهم میان مربی و اعضا نیز

دارای اهمیت فراوانی است و مربی در این زمینه نیز می‌تواند کمک مؤثری به اعضای گروه نماید و این تفاهم زمانی به صورت واقعی ایجاد می‌شود که مربی و اعضای گروه با احترام به هم‌دیگر نگاه کنند، همکاری را وسیله تأمین احتیاجات فردی و رفاه جمعی قرار دهند، روش عقلانی را در کلیه فعالیت‌های تربیتی به کار ببرند و هر یک از افراد حق اظهار نظر درباره مسائل مختلف را داشته باشد.

در چنین محیطی می‌توان پیوند و ارتباط گروهی را وسیله‌ای برای رشد و تعالی اجتماعی، عقلانی، عاطفی و ... افراد قرار داد.

با توجه به توضیحات ارائه شده چنین استنباط می‌شود که تنها روش مناسبی که بتواند تمام ویژگی‌های افراد را در گروه‌های سنی مختلف و سطوح علمی متفاوت به طور صحیح پرورش داده و در مسیر درست قرار دهد، کار گروهی و تشکیلاتی مناسب و هدفمند است.

بنابراین افرادی که با گروه ودسته معینی ارتباط ندارند، اغلب در تنهایی به سر می‌برند، خود را بی‌ارزش، نالایق و دارای نقص فرض می‌کنند.

این احساس، سبب اضطراب و ناراحتی آن‌ها می‌شود و گاهی ممکن است آن‌ها مرتکب اعمال خطرناکی شوند.

پس یک فرد به خصوص نوجوان و جوان به گروه هم‌سال و فعالیت تشکیلاتی علاقه شدیدی نشان می‌دهد و گاهی اوقات از دوستان و هم‌گروه‌های خود بیشتر از پدر و مادر و مربی خویش تأثیر می‌پذیرد و این نیست مگر به این خاطر که او احساس می‌کند گروه او را بهتر درک می‌کند.

حال اگر روشی ابداع شود که در آن فرد بتواند با دوستانش به راحتی ارتباط برقرار کند و ارتباط آن‌ها با هم دیگر دارای نظم و ترتیب باشد و به طریقی کنترل شود که آن‌ها را به انحراف نکشاند، قطعاً روش خوب و مناسبی خواهد بود، زیرا در این روش، دیگران به او و باورهای او احترام خواهند گذاشت و دوستان نیز او را خواهند پذیرفت.

سازمان دانش‌آموزی در راستای تقویت فعالیت‌های گروهی و تحقق اهداف تربیتی و آشنایی با مبانی عقیدتی، تشکیلات دانش‌آموزی پیشتازان و فرزندگان را تأسیس نموده است.

بدیهی است که مربیان محترم بر این امر واقفند که آموزش گروهی با آموزش انفرادی بسیار متفاوت بوده و در اکثر کشورها نیز به آموزش گروهی اهمیت بیشتری می‌دهند.

امید است با استعانت از درگاه خداوند سبحان بتوانیم در قالب فعالیت‌های تیم، دسته و گروه در توانمندسازی دانش‌آموزان کشور گام‌های مؤثر و اساسی برداریم.

سخنی با مربی

همکار گرامی، مربی محترم گروه پیشتازان و فرزندگان

با عرض سلام و احترام

با تشکر از پذیرش مسئولیت تربیت گروهی از آینده‌سازان میهن اسلامی در قالب تشکیلات پیشتازان و فرزندگان که یک فعالیت تربیتی سازمان‌یافته و دراز مدت و مستمر می‌باشد، امیدواریم در انجام این مسئولیت خطیر موفق باشید.

در این کتاب سعی گردیده است:

۱- مشارکت فعال و پویا و سهیم شدن پیشتازان و فرزندگان در فعالیت‌های تربیتی مورد توجه باشد.

۲- ایجاد رقابت سالم و سازنده به جای رقابت ناسالم و نابود کننده خلاقیت مدنظر باشد.

۳- درس‌های زندگی از جمله عزت‌نفس، خوداتکایی، اعتماد به نفس، قدرت رهبری کردن، مسئولیت‌پذیری، مشارکت‌جویی، نظم‌پذیری و قانون‌مندی به صورت غیرمستقیم و در قالب مهارت‌های عملی و تشکیلاتی آموزش داده شود.

۴- توجه داشته باشید ارائه مطالب این کتاب به صورت کیفی، مخاطب را تشنه و مشتاق می‌نماید به گونه‌ای که دانش‌آموزان با میل و رغبت خود وارد مباحث می‌شوند.

۵- تنوع در ارائه مطالب در این کتاب به گونه‌ای است که مخاطب در تمام طول زمان احساس خستگی و کسالت نمی‌کند و توجه داشته باشید بیشتر اتکاء در این کتاب بر تربیت دیداری، کرداری و رفتاری است.

۶- توجه داشته باشید ارائه مطالب به صورت تئوری و در محیط کلاسی باعث بروز خلاقیت نمی‌شود. سعی نمائید دانش‌آموزان را در شرایطی قرار دهید که با تمام وجود در آن چه به آن‌ها آموزش می‌دهید، حل شوند.

۷- در این کتاب ملاک پیشرفت توجه به شاخص‌های کمی نیست، بلکه رفتار و اخلاق، ملاک اصلی پیشرفت محسوب می‌شود.

- ۸- توجه به تفاوت‌های فردی و ظرفیت‌های هر یک از دانش‌آموزان و استعداد‌های آن‌ها به طور جدی مدنظر قرار گیرد.
- ۹- کارهای گروهی و جلسات هم‌اندیشی دانش‌آموزان را وادار به اندیشیدن می‌کند و زمینه تربیت فعال را فراهم می‌نماید.
- ۱۰- تربیت دینی دانش‌آموزان را توسط خود دانش‌آموزان، که امری درونی است مورد توجه قرار دهید و دانش‌آموزان را در شرایطی قرار دهید که این امر با میل و رغبت و نه از روی اجبار و اکراه انجام دهند.

👉 توجه کنید:

- ۱- این کتاب در ۳ بخش هویت‌سازمانی، فرامین نظام جمع و مراسم تشکیلاتی و فرهنگی تهیه و تدوین گردیده است.
 - ۲- ارزیابی از فعالیت‌ها و پیشرفت دانش‌آموزان و ارزشیابی عملکردی مربیان در این کتاب توسط مربیان گروه و مربی راهنما صورت می‌گیرد.
 - ۳- با توجه به این که نظرات و پیشنهادات مربیان و مسئولین محترم در خصوص تقلیل، تکمیل، رفع اشکال و اصلاح مطالب جهت تهیه یک کتاب آموزشی کامل برای اعضاء مفید مؤثر خواهد بوده خواهشمند است نظرات و مطالب خود را به صورت مکتوب به این سازمان ارسال نمائید تا اثناء... در چاپ بعدی در صورت تأیید مدنظر قرار گیرد.
- در پایان از همه کسانی که در تهیه و تدوین این کتاب نقش داشته و سازمان دانش‌آموزی را در این امر مهم یاری نموده‌اند تقدیر و تشکر می‌نمایم.

معاونت فعالیت‌های دانش‌آموزی مدیریت تشکل‌های دانش‌آموزی

بخش اول

تشکیلات پیشتازان و فرزندگان:

تشکیلات دانش‌آموزی پیشتازان و فرزندگان به تعداد مشخصی از دانش‌آموزان داوطلب اطلاق می‌شود، که با هدایت و نظارت مربی به منظور دستیابی به اهداف تربیتی و کسب مهارت‌های مفید از طریق آموزش و تمرین زندگی جمعی در قالب گروه، دسته و تیم دور هم جمع می‌شوند و با داشتن وظایف مشخص و تقسیم کار برای رسیدن به اهداف مفید اجتماعی و الهی همکاری و تلاش می‌کنند. این تشکیلات زیر نظر سازمان دانش‌آموزی جمهوری اسلامی ایران اداره می‌شود.

ضرورت وجود و تاریخچه تشکیلات پیشتازان و فرزندگان

نوجوانان برای شناخت حیات اجتماعی سالم در کنار آموزش‌های رسمی و نظری باید با زندگی عملی منطبق بر آرمان‌های اسلامی و ملی آشنا شوند بهترین روش برای رسیدن به این هدف شرکت‌دادن دانش‌آموزان در فعالیت‌های گروهی و ایجاد رقابت سالم است و بهترین محل برای اجرا و تحقق آن طراحی تشکیلاتی پویا و هماهنگ است.

لذا به دنبال انحلال سازمان پیشاهنگی ایران در سال ۱۳۶۴، تشکیلاتی به نام پویندگان در سال ۱۳۷۲ زیر نظر معاونت پرورشی و تربیت بدنی شروع به فعالیت نمود که با تصویب قانون توسعه و تقویت بسیج دانش‌آموزی و همنامی تشکیلات

پویندگان بسیج در مقطع راهنمایی به نام تشکیلات پویندگان آموزش و پرورش تغییر یافت و برای پسران تحت عنوان پیشتازان و برای دختران تحت عنوان فرزنانگان تغییر نام داده و به فعالیت خود ادامه داد.

لازم به ذکر است پس از تأسیس سازمان دانش‌آموزی جمهوری اسلامی ایران در ۲۱ اردیبهشت سال ۱۳۷۸ این تشکیلات جهت ادامه فعالیت خود به این سازمان منتقل گردید در سال ۱۳۸۱ آرم سازمان دانش‌آموزی هم به تصویب رسید.

اهداف تشکیلات پیشتازان و فرزنانگان

اهداف کلی:

توانمند نمودن اعضاء برای بهتر زندگی کردن در طبیعت و با هم زیستن به منظور تقویت قابلیت‌های فردی و گروهی برای حضور موثر و مفید در جامعه هدف کلی تشکیلات است.

اهداف جزئی:

۱. افزایش مشارکت در فعالیت‌های گروهی و تقویت روحیه تعاون و همکاری.
۲. افزایش حس مسئولیت‌پذیری در اعضاء و استفاده مفید از اوقات فراغت.
۳. رشد و شکوفایی استعدادهای اعضاء و ایجاد خلاقیت، ابتکار و نوآوری.
۴. تقویت روحیه اجتماعی و احترام به قانون.
۵. ولایت‌پذیری و اطاعت از فرامین رهبری.

هویت تشکیلاتی، دینی و ملی

هویت تشکیلاتی پیشتازان و فرزنانگان برگرفته از رهنمودهای ارزنده رهبر معظم انقلاب است که فرمودند: هویت ما هویت ایرانی اسلامی است. بر اساس این رهنمود ارزش‌های حاکم بر اعمال و رفتار اعضاء تشکیلات پیشتازان و فرزنانگان همان ارزش‌های اسلام عزیز و افتخارات میهن اسلامی ایران است.

منظور از هویت تشکیلاتی (روحیه سازمانی) یعنی دانستن آموزش‌های عمومی و تخصصی و عمل کردن به آنهاست که شامل: پیمان، شعار، روش، منش، علامت سازمانی، سلام، دست، سوگند پرچم، لباس فرم، آرم و نشان، سرود جمهوری اسلامی ایران و سرود پیشتازان و فرزندگان و... می‌باشد.

راه‌های تقویت هویت تشکیلاتی

- ❖ ایجاد ایمان و اعتقاد در وجود اعضاء تشکیلات.
- ❖ تمرین و تکرار و همانند سازی فعالیت‌های اعضاء با الگوهای برتر اسلامی.
- ❖ رقابت سالم بین اعضاء تیم‌ها و دسته‌ها در یادگیری و عمل به آنچه در متن هویت بیان شده است.

آرم سازمان

آرم سازمان برگرفته از کاشی‌کاری‌های بناهای مذهبی، تاریخی و ایرانی در عهد سلجوقی است که دارای ارزش هنری و مذهبی می‌باشد. نشانه‌ای از طراوت، جوانی، رویش، زیبایی دوستی و کمال است.

سازمان دانش‌آموزی

شرح آرم تشکیلات پیشتازان و فرزندگان

آرم تشکیلات از دو قسمت کلی تشکیل شده است:

که جزئیات آن به شرح زیر می باشد:
الف: منشاء: نشانه آن است که تشکیلات پیشتازان و فرزانهان از اصول و مبانی پایدار و ثابت الهی سرچشمه می گیرد.

ب- گلبرگ های دو بخش راست و چپ آرم: حالت پشتیبانی از گلبرگ های میانی و نیرو بخشی به آن را القاء می کند که زمینه ای برای حمایت از رشد و شکوفایی و رسیدن به کمال می باشد.

ج- قلم در میان گلبرگ‌ها: یادآور دانش‌آموزی بودن وظایف و مأموریت‌های سازمان دانش‌آموزی و تشکیلات پیشتازان و فرزندگان می‌باشد.

د- دوازده بخشی بودن آرم: نشانه‌ای از دوازده منش اصلی تشکیلات پیشتازان و فرزندگان است.

۵- رنگ سبز آرم: نمادی اسلامی است و نشانه رشد، پویایی و آرامش است.

۲- موج: شکل موج به معنای حرکت و تلاش و کوشش که باعث آرامش روح و روان است و بافت موج که نشان‌دهنده طناب است، به یکی از وسائل اصلی مهارت‌های عملی تشکیلات پیشتازان و فرزندگان اشاره می‌کند.

شعار اعضای پیشتازان و فرزندگان:

همفکری، همدلی، همکاری.

شعار پیشتازان و فرزندگان سطح ۲:

تلاش کن.

روش پیشتازان و فرزندگان سطح ۲

- ❖ تلاش کن برای انجام حداقل یک کار نیک در روز.
- ❖ تلاش کن برای یاد گرفتن مطالب تازه و ارزشمند.
- ❖ تلاش کن برای خدمت به هم نوعان و مردم نیازمند.
- ❖ تلاش کن برای موفقیت بیشتر گروه و دسته و تیم در فعالیت‌های

جمعی.

منش‌ها پیشتازان و فرزنانگان سطح ۲

- ۱- **ادب و خوش خلقی:** پیامبراکرم (ص) می‌فرماید: شبیه‌ترین شما به من خوش‌اخلاق‌ترین شماست.
- یک پیشتاز و فرزانه به بزرگترها احترام می‌گذارد و در همه حال ادب را رعایت می‌کند و با روش پسندیده با دیگران هم‌نشینی می‌کند و او در گفتار و کردار بسیار مودب و موقر است.
- ۲- **راستی و درستی:** امام علی (ع) می‌فرماید: **راستی** اوج ایمان است. یک پیشتاز و فرزانه در راستگویی و درست‌کرداری باید الگو باشد گفتارش راست و کردار و اعمالش درست باشد.
- ۳- **یاری و مهربانی:** پیامبراکرم (ص) می‌فرماید: خداوند **مهربان** است و فرد **مهربان** را دوست دارد. یک پیشتاز و فرزانه خود را یار و مددکار دیگران می‌داند و به اطرافیان خود حتی افرادی که نمی‌شناسد بدون چشم‌داشت یاری می‌رساند.
- ۴- **دوستی با طبیعت:** پیامبراکرم (ص): هر کس درختی بکارد خداوند به اندازه میوه آن درخت به او پاداش می‌دهد. یک پیشتاز و فرزانه همیشه دوستدار طبیعت بوده و در حفظ و پاکیزگی محیط اطراف خود، پارک‌ها، جنگل‌ها و..... کوشش می‌نماید.
- ۵- **دیانت و معنویت:** امام علی (ع) می‌فرماید: ریشه **ایمان** تسلیم نیکو در برابر فرمان خدا است. یک پیشتاز و فرزانه اهل پاکی و دینداری است و برنامه زندگی خود را بر اساس خدا محوری بنا و به دستورات دینی عمل می‌کند.
- ۶- **نظم‌پذیری و قانون‌مداری:** امام علی (ع) می‌فرماید: شما را به **تقوای الهی و نظم** در امور سفارش می‌کنم.

یک پیشتاز و فرزانه نظم و انضباط را سر لوحه تمام کارهای خود قرار می‌دهد و همیشه به قانون احترام گذاشته و به اجرای آن اهتمام می‌ورزد.

۷- میهن دوستی: امام علی(ع) می‌فرماید: کشورها با **میهن دوستی** آباد شده‌اند.

یک پیشتاز و فرزانه میهن اسلامی خود را دوست دارد و به آن عشق می‌ورزد و در جهت حفظ آبادانی و سر بلندی آن تلاش می‌کند.

۸- تلاش و صرفه جویی: پیامبر اکرم (ص): **قناعت** ثروت تمام نشدنی است.

یک پیشتاز و فرزانه صرفه‌جویی و درست مصرف کردن را در همه امورات زندگی رعایت می‌کند.

پیمان پیشتازان و فرزندگان سطح ۲

بسم الله الرحمن الرحيم

من + در پیشگاه الهی + پیمان می‌بندم که:

❖ وظیفه‌ام را نسبت به دستورات الهی + انجام داده + مقررات و اصول +

تشکیلات دانش‌آموزی را + که برگرفته از + نظام مقدس جمهوری

اسلامی است + رعایت نمایم.

❖ همیشه + در حفظ و سرافرازی میهنم + که خون‌بهای شهدای عزیز

است + تحت امر ولایت فقیه + تلاش نمایم.

❖ تن خود را توانا + خرد خود را بیدار + و روان خود را پاک نگه دارم.

صلوات

تذکر: ادای قول همراه با علامت تشکیلاتی می‌باشد.

علامت تشکیلاتی (سازمانی)

پیش‌تازان و فرزندگان با روش و شکل زیر به گونه‌ای که:

دست راست خود را در حالتی که سه انگشت وسط آن بهم چسبیده و کف دست رو به جلو است و انگشت شست روی ناخن انگشت کوچک قرار گرفته به طوری که در پیش‌تازان بازو با ساعد زاویه ۹۰ درجه و در فرزندگان ۳۰ درجه ایجاد کرده علامت سازمانی می‌دهد. (تصاویر زیر)

نکته: سه انگشت وسط نشانه سه جزء شعار می‌باشد و انگشت شست روی ناخن انگشت کوچک نشانه حمایت بزرگترها از کوچکترها است.

موارد استفاده از علامت

۱. هنگام ادای پیمان و سوگند پرچم.
۲. هنگام کسب اجازه از مقامات بالاتر سازمان و مربیان برای صحبت کردن.
۳. هنگام معرفی خود به سایر اعضای تشکیلات و مقامات بالاتر در صورتی که لباس تشکیلاتی بر تن نداریم.
۴. برای دعوت به سکوت و جلب توجه اعضای حاضر در جلسه (چنان چه مربی گروه یا یکی از مسئولین علامت داد ما نیز باید بلافاصله علامت داده و سکوت کنیم و منتظر دستورهایی که داده می‌شود، باشیم).

سلام سازمانی با لباس تشکیلاتی

هنگامی که عضو لباس تشکیلاتی (حداقل دستمال گردن) داشته باشد دست راست را به حالت علامت گرفته با سرعت و نرمی از مقابل بدن بالا آورده و کنار ابروی طرف راست قرار می‌دهد بطوری که:

- الف - نوک انگشتان در کنار ابروی راست باشد.
- ب- کف سه انگشت قدری متمایل به جلو باشد.
- ج- برای پیشتازان بازو بحال افقی و در خط شانه ها با بدن زاویه ۹۰ درجه، و برای فرزنانگان بازو با بدن زاویه ۴۵ درجه داشته باشد.

نکته: هنگام احترام با کلاه، انگشت وسط کنار لبه‌ی جلوی کلاه قرار می‌گیرد مانند تصاویر زیر:

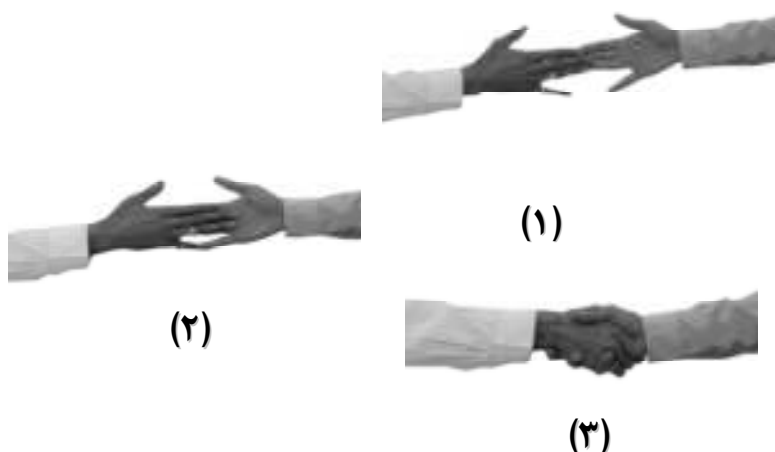
مواردی که می‌بایست سلام تشکیلاتی داد:

- ❖ برای ادای احترام به پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران.
 - ❖ برای ادای احترام به قرآن کریم هنگام عبور حامل قرآن از مقابل اعضای تشکیلاتی که خارج از صف وستون ایستاده‌اند.
 - ❖ برای ادای احترام به رهبر معظم انقلاب اسلامی.
 - ❖ برای ادای احترام به رئیس جمهور.
 - ❖ هنگام روبرو و جدا شدن از مربی گروه، معاون گروه، سردسته، سر تیم، یا مسئولین
- سازمان دانش‌آموزی و آموزش و پرورش.
- ❖ برای سلام و احوالپرسی با سایر اعضای تشکیلات
 - ❖ برای ادای احترام به شهدای انقلاب اسلامی ایران در گلزار شهدا بصورت دسته جمعی و به حالت خبردار و هنگام عبور از مقابل یادمان شهدا به صورت انفرادی.
- نکته:** هنگامی که در صف و ستون هستیم یا بدون لباس تشکیلاتی باشیم، نباید سلام سازمانی بدهیم.

آداب دست دادن

هرگاه دو نفر پیش‌تاز یا فرزانه با هم روبرو می‌شوند پس از سلام، انگشتان دست راست را به حالت علامت درآورده دست یکدیگر را می‌گیرند و با محبت می‌فشارند به گونه‌ای که انگشتان کوچک آنها در یکدیگر قفل شود. مربیان و سایر مسئولین سازمان هنگام ملاقات به همین روش دست می‌دهند.

نکته: اعضای تشکیلات با افراد غیر تشکیلاتی بصورت معمولی دست می‌دهند.

متن سوگند پرچم
بسم الله الرحمن الرحيم

من + به این پرچم مقدس + که مظهر استقلال + میهن اسلامی من است +
سوگند یاد می‌کنم + که با نثار خون خود + از میهن عزیزم ایران + دفاع نمایم + و
برای آبادانی و سر بلندی آن + کوشا باشم. (صلوات)

نکته: هنگام قرائت سوگند پرچم همه اعضای تشکیلات پشستازان و فرزندگان (با
لباس و بی‌لباس تشکیلاتی) **باید** علامت سازمانی بدهند.

بخش دوم

فرامین نظام جمع

جهت نظم و انضباط بیشتر در گروه می‌توانیم از فرمان‌های نظام جمع استفاده نماییم که هر فرمان از دو بخش تشکیل می‌شود که شامل:

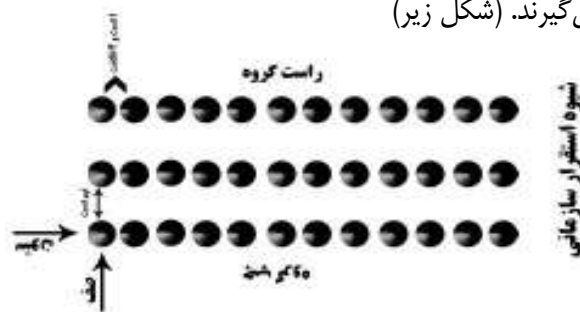
۱- خبر، جهت آمادگی (به صورت کشیده گفته می‌شود).

۲- اجرای فرمان (به صورت کوتاه گفته می‌شود).

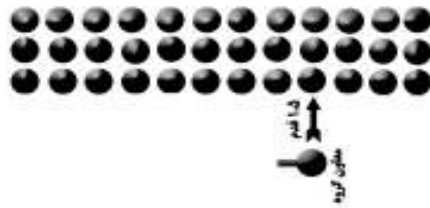
طریقه قرار گرفتن افراد در صف و ستون

هر گاه افراد در کنار هم بایستند صف درست می‌کنند و هنگامی که پشت سرهم قرار می‌گیرند ستون را تشکیل می‌دهند.

اگر اعضا به صورت ستونی بایستند (پشت سر هم) نفرات بلند قد جلو ستون قرار می‌گیرند و اگر به صورت صف بایستند (پهلوی هم) نفرات بلند قدتر در سمت راست قرار می‌گیرند. (شکل زیر)

محل ایستادن مربی و معاون گروه در حرکت عادی گروه سمت چپ افراد است. به طوری که هنگام حرکت دو سوم افراد جلوی او و یک سوم بقیه پشت سر او قرار گیرند و اگر افراد در حال حرکت نباشند و یک جا ایستاده باشند، مربی گروه باید در جایی بایستد که صدایش را همه افراد گروه بشنوند. (شکل زیر)

حرکات انفرادی نظام جمع

۱- ایستادن: منظور از ایستادن حالتی است که در آن نکات زیر کاملاً رعایت

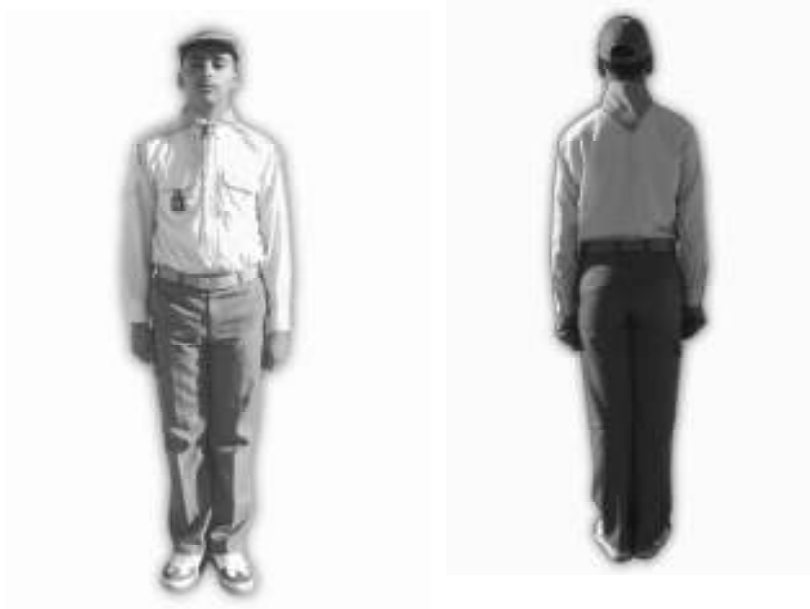
شده باشد:

(الف) بدن آزاد است بدون اینکه فشاری به آن وارد شود.

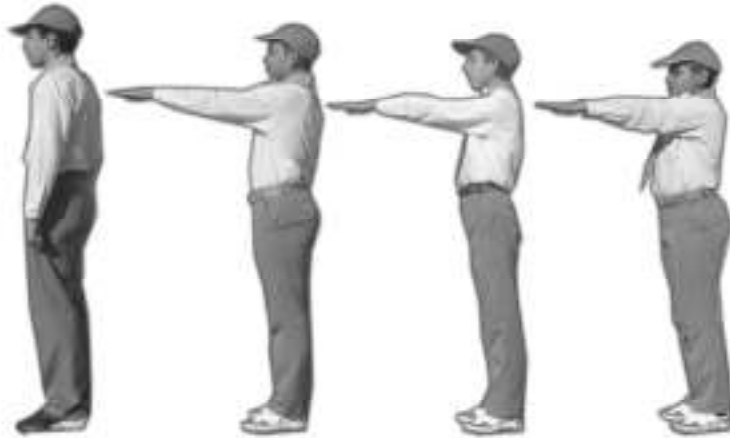
(ب) پاشنه هر دو پا به هم چسبیده. و پنجه های پا در یک خط به اندازه (چهارانگشت دست باز) باشد.

(ج) سر بالا و روبرو، صورت به حالت طبیعی، چانه اندکی بالا باشد.

(د) هر دو دست کشیده و مشت، انگشت شست در امتداد خط دوخت شلوار یا مانتو باشند (تصاویر زیر)

۲- از جلو نظام: فرمانی برای پشت سر هم قرار گرفتن نفرات در یک ستون است، افراد با شنیدن جزء اول فرمان (از جلو) به سرعت پشت سر هم قرار می‌گیرند و با شنیدن جزء دوم فرمان (نظام) با گفتن **الله اکبر** با شتاب دست چپ خود را در حالی که باز و کاملاً کشیده، پنج انگشت دست بهم چسبیده و کف دست رو به زمین است، تا شانه نفر جلویی بالا آورده به طوری که انگشت بلند دست با شانه نفر جلو چهار انگشت فاصله داشته باشد. قرار گیرد و با فرمان خبردار با گفتن **پاینده رهبر** دست چپ با شتاب پائین افتاده و همزمان مشت گردیده و در امتداد خط دوخت شلوار یا ماتو قرار می‌گیرد و حالت صحیح ایستادن کاملاً رعایت می‌گردد. (تصاویر زیر)

۳- از راست نظام: برای این که افراد کاملاً حالت تشکیلاتی بگیرند و استوار بایستند، باید فرمان (خبردار) صادر شود. اما چون ممکن است هنوز افراد در یک صف مستقیم و منظم قرار نگرفته باشند، پیش از خبردار فرمان از راست نظام صادر می‌شود.

با این فرمان همه (بجزستون اول که کسی در سمت راست ایشان قرار نگرفته) سرخود را به سمت راست بر می‌گردانند و از سینه نفر سمت راست خود نظام گرفته و با فرمان خبردار همه افراد با شتاب و یک مرتبه سر را به حالت اول بر می‌گردانند. (تصاویر زیر)

۴- آزاد: در اجرای این فرمان همه اعضاء گروه پای چپ خود را به اندازه عرض شانه‌ها بسرعت از زمین بلند کرده، و با گفتن کلمه **شهیید** یک ضربه محکم به سمت چپ می‌کوبند، و همزمان با این حرکت دست چپ مچ دست راست را از پشت می‌گیرد، و با فرمان به جای خود به حالت قبلی خود بر می‌گردد. (تصاویر زیر)

۴- بچپ چپ: تغییر سمت ۹۰ درجه ایست بطرف چپ این فرمان در دو جزء به شرح زیر اجراء می‌گردد.

جزء یکم اجراء: نفر روی پاشنه پای چپ و پنجه پای راست به اندازه ۹۰ درجه به سمت چپ می‌چرخد. در حالی که بدن کاملاً راست، دست‌ها به بدن چسبیده و کشیده می‌باشد. (تصویر زیر)

جزء دوم اجراء: پس از انجام گردش و مکث لازم پای راست بدون این که خم شود از کوتاه‌ترین راه به پای چپ می‌چسبند. (تصاویر زیر)

۶- بر است راست: تغییر سمت ۹۰ درجه ایست بطرف راست. این فرمان در دو جزء به شرح زیر اجرا می گردد.

جزء یکم: نفر روی پاشنه پای راست و پنجه پای چپ باندازه ۹۰ درجه بسمت راست می چرخد در حالی که بدن کاملاً راست دست‌ها به بدن چسبیده و کشیده، سربالا، پای راست کشیده می‌باشد. (تصاویر زیر)

جزء دوم: پس از انجام گردش و مکث لازم، پای چپ بدون اینکه خم شود از کوتاه‌ترین راه به پای راست می‌چسبند. (تصاویر زیر)

۷- عقب گرد: تغییر سمت ۱۸۰ درجه است از طرف چپ، این فرمان در دو جزء به شرح زیر اجرا می‌گردد.

جزء یکم: نفر روی پاشنه پای چپ و پنجه پای راست باندازه ۱۸۰ درجه بسمت چپ می‌چرخد. در حالی که بدن کاملاً راست، دست‌ها به بدن چسبیده و کشیده است، سر بالا، زانوی پای راست در گودی پشت زانوی پای چپ قرار می‌گیرد. (تصاویر زیر)

جزء دوم: پس از انجام گردش و مکث لازم پای راست از کوتاه‌ترین راه با ضربه به پاشنه پای چپ می‌چسبند. (تصاویر زیر)

نکته مهم: هنگام صدور فرمان به چپ چپ، به راست راست و عقب گرد لفظ (به چپ، به راست، عقب) جزء خبر فرمان بوده و در این قسمت فرد هیچ حرکتی انجام نداده و با شنیدن جزء دوم فرمان (چپ، راست، گرد) به گونه‌ای که گفته شد فرمان را اجرا می‌نماید.

۸- راحت باش: با این فرمان اعضا، گروه یا دسته خود را ترک و به استراحت می‌پردازند.

۹- بجای خود: فرمانی برای برگشت به حالت صحیح ایستادن است.

۱۰- ایست: فرمانی که نفر در حال حرکت را در جای مورد نظر متوقف می‌سازد.

نکته: فرمان ایست زیر پای راست نفر صادر و با شنیدن این فرمان، نفر پای چپ خود را به طور کشیده و با ضربه به زمین زده و بی‌درنگ پاشنه پای راست بعدی را محکم به آن می‌چسباند.

۱۱- قدم رو: انواع قدم‌روهای مورد نیاز جهت فعالیت‌های تشکیلاتی پیشتازان و فرزانشان عبارتند از:

قدم رو ضربه چهارم با شمارش طبل (طبل بزرگ زیرپای چپ): در این نوع قدم رو هنگامی که مربی گروه جزء اول فرمان (قدم) را صادر نمود، نفر روی پنجه پا بلند شده و وقتی مربی گروه جزء دوم فرمان (رو) را صادر نمود، نفر بدون این که بدن را از حالت اولیه خود خارج کند سنگینی بدن را قدری به جلو داده پای چپ را محکم به اندازه ۶۰ درجه (پیشتازان) و ۴۵ درجه (فرزانشان) از زمین بلند نموده و در سمت حرکت به پیش انداخته و تمام کف پا را به زمین می‌کوبد. به طوری که اول پاشنه پا و سپس تمام کف پا به زمین گذارده می‌شود و هماهنگ با طبل کوچک حرکت و هنگام شنیدن صدای طبل بزرگ که زیر پای چپ آن را می‌شنود، ضربه چهارم را (پای چپ) همانند ضربه اول به زمین می‌کوبد. (تصویر زیر)

در جا قدم رو (درجا زدن): منظور از درجا قدم رو حفظ آهنگ و فاصله و مسافت و گرفتن نظام می‌باشد. با فرمان درجا قدم رو نخست پای چپ از زانو شکسته و از پشت بالا آمده، سپس با ضربه به جای نخستین کوبیده می‌شود، بلافاصله پای راست نیز همین حرکت را انجام می‌دهد به همین ترتیب پاها با آهنگ قدم بطور متناوب بلند شده و پائین می‌آیند. (تصویر زیر)

قواعد احترام به پرچم جمهوری اسلامی ایران

جوینده عزیز پرچم رسمی کشورمان نشان هویت ملی و دینی ما است پس همیشه باید:

- ❖ به آن احترام گذاشته و از صمیم قلب به آن عشق بورزیم.
- ❖ نباید هیچ‌گاه پرچم با زمین تماس پیدا کند.
- ❖ هنگام عبور از مقابل پرچم ثابت، از هفت قدم مانده به آن تا هفت قدم بعد از آن با نگاه کردن به آن سلام سازمانی می‌دهیم.
- ❖ هنگامی که پرچم را از مقابل ما عبور می‌دهند باید با حالت خیردار سلام سازمانی بدهیم.

شرح و معرفی پرچم رسمی جمهوری اسلامی ایران

الف- مشخصات پرچم:

به موجب اصل هیجدهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، پرچم رسمی ایران به رنگ‌های سبز، سفید و سرخ با علامت مخصوص جمهوری اسلامی و مزین به شعار **الله اکبر** است. رنگ سبز در بالا، سفید در وسط و رنگ سرخ در پائین قرار گرفته است.

ب- تشریح رنگ‌ها:

رنگ سبز، نشانه اعتقاد ما به اسلام است، این رنگ در پرچم بیشتر کشورهای اسلامی دیده می‌شود. رنگ سفید نشانه علاقه ما به صلح و آرامش است و رنگ سرخ، نشانه آن است که ما از استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی خود با نثار خون خویش دفاع خواهیم کرد.

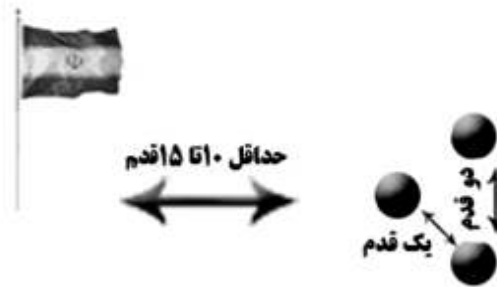
ج- شعار الله اکبر:

شعار **الله اکبر** در پرچم ما در محل اتصال رنگ‌های سبز و سرخ به رنگ سفید و ۲۲ بار با خطی که به خط (بنائی) معروف است تکرار شده است. عدد ۲۲ یادآور روز

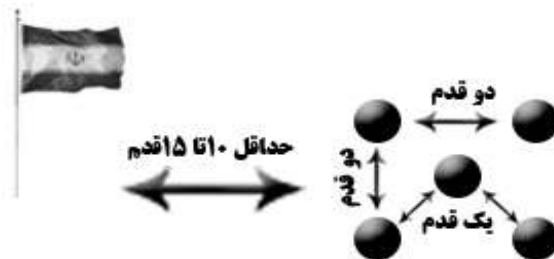
میارک ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ است. که روز پیروزی انقلاب اسلامی ماست. شعار الله اکبر در پرچم ما نشانه اعتقاد ما به این است که خدا از همه نیروها و قدرت‌ها برتر و بزرگتر است، در مقابل او هر قدرت دیگر پست و پوچ و باطل است.

شیوه‌های استقرار گارد پرچم

الف - گارد پرچم سه نفره: دو نفر با فاصله دو قدم در کنار هم و نفر وسط (بالا برنده پرچم) یک قدم جلو قرار می‌گیرند. (شکل زیر)

ب- گارد پرچم پنج نفره: که نفر بالا برنده پرچم در وسط دو صف دو نفره قرار می‌گیرد به فاصله یک قدم با دو نفر عقب، و یک قدم فاصله با نفر جلو، دو صف از کنار و جلو به فاصله دو قدم و از هم دیگر استقرار پیدا می‌کنند. (شکل زیر)

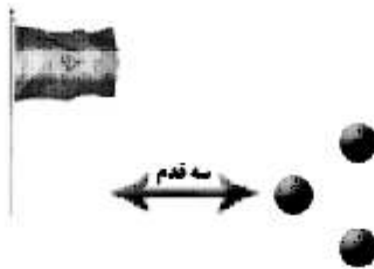
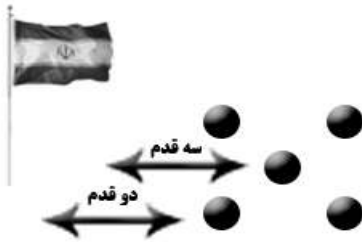

شیوه استقرار گارد پرچم ۵ نفره

متن فرمان گارد پرچم و شیوه اجرا

- ❖ گارد پرچم به جای خود (در اینجا افراد گارد به حالت خبردار می ایستند).
- ❖ گارد پرچم جهت برافراشتن پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران، قدمرو، نفرات به طرف پرچم حرکت می کنند.
- ❖ گاردپرچم، ایست (همگی با این فرمان می ایستند).

نکته: چون فرمانده میدان اغلب در جایگاه و در مقابل گارد پرچم فرامین را صادر می کند، توصیه می گردد، فرمان ایست را موقعی که نفرات صف اول (در گارد پرچم پنج نفره) به دو قدمی میله رسیدند و در (گارد پرچم سه نفره) نفر اول به سه قدمی میله پرچم رسید و پای راست خود را به جلو انداختند، صادر می کند و نفرات بلافاصله پای چپ خود را به جلو انداخته و پای راست خود را کنار پای چپ می چسبانند. (شکل های زیر)

❖ نفر به پرچم، پیش (در این حالت نفر وسط به صورت قدم رو اول پای چپ و دوم پای راست و سوم پای چپ خود را محکم به زمین می‌زند و سپس روی زانوی پای چپ خم شده، روی پاشنه پای راست می‌نشیند و پرچم را می‌بوسد (شکل زیر). سپس بلند شده و به حالت خبردار ایستاده و طناب پرچم را گرفته و آماده بالا بردن آن همزمان با نواختن سرود جمهوری اسلامی ایران می‌شود.

❖ سپس فرمانده میدان فرمان می‌دهد: گروه/ اردو/ آموزشگاه هماهنگ و هم‌صدا (سرود جمهوری اسلامی ایران) را بسرود. در اینجا به همراه نواختن موسیقی و اجرای سرود توسط افراد، نفر بالا برنده پرچم آهسته پرچم را بالا می‌برد تا در پایان سرود، پرچم به بالاترین پایه خود برسد، سپس مربی گروه یا فرمانده میدان می‌گوید برای پایداری نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، تکبیر، که همه افراد در میدان یک بار با

صدای بلند می‌گویند **الله اکبر پاینده رهبر**، سپس فرمان قرائت سوگند پرچم صادر می‌گردد و به شیوه‌ای که قبلاً گفته شد، سوگند پرچم قرائت می‌گردد.

نکته: هنگام برافراشتن پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران کلیه افراد گارد پرچم و همچنین مربی گروه و افرادی که خارج از گروه (صف) و دارای لباس تشکیلات هستند، سلام سازمانی می‌دهند.

- ❖ بعد از اتمام سرود و برافراشتن پرچم و قرائت سوگند پرچم مربی گروه فرمان می‌دهد، نفر به جای قبلی خود (نفر عقب گرد کرده با قدم رو به جای اول خود می‌رود، سپس بطرف پرچم عقب گرد می‌کند).
- ❖ گارد پرچم، عقب گرد (در اینجا افراد همگی عقب گرد می‌کنند).
- ❖ گارد پرچم به سمت جایگاه قبلی خود بدو رو (در این حالت افراد گارد به حالت بدو رو به پشت صفوف رفته و در انتهای گروه خود می‌ایستند).

بخش سوم

انواع مراسم تشکیلاتی و فرهنگی

تعریف مراسم: برنامه‌هایی است که دارای اهداف، چهارچوب و اصول مشخصی می‌باشد، که از پیش تعیین شده است.

اهداف مراسم تشکیلاتی و فرهنگی

برگزاری مراسم گوناگون در برنامه‌های تشکیلاتی اهداف مختلفی را پیگیری می‌نماید و به دنبال پاسخگویی به بخشی از نیازهای ابعاد وجودی انسان است و در حقیقت در راستای تربیت انسان رو به تکامل است.

مراسم صبحگاه

مراسمی است رسمی که به منظور آغاز یک روز کاری در اردوگاه/آموزشگاه در ساعات اولیه صبح با شرکت اعضای تشکیلات دانش‌آموزی و حضار برگزار می‌شود. ابتدا بعد از این که افراد در میدان صبحگاه اعم از مسئولین، مربیان، فرزندان و پیشتازان به یکی از شیوه‌های ایستادن در میدان که توسط فرمانده میدان تعیین می‌گردد، استقرار پیدا کردند، مراحل زیر اجرا می‌گردد:

۱. فرمانده میدان از جلو نظام و از راست نظام داده و فرمان خبردار را صادر می‌نماید.
۲. اولین برنامه تلاوت قرآن مجید (حاملان قرآن).
۳. اجرای گارد پرچم همراه با نواختن سرود جمهوری اسلامی ایران.
۴. قرائت سوگند پرچم.
۵. برنامه‌های هنری فرهنگی، سخنرانی و سخن روز و ...
۶. اعلام نتایج ارزشیابی روزانه و اهداء لوح و جوایز مسابقات.
۷. رژه تشکیلاتی.

مراسم شامگاه

- قبل از غروب آفتاب می‌بایست حداقل با حضور اعضای گارد پرچم و فرمانده میدان، پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران پائین آورده شود، که برای انجام این کار به گونه زیر عمل می‌گردد:
۱. حضور نفرات گارد پرچم مقابل میله پرچم.
 ۲. پائین آوردن پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران به فرمان فرمانده میدان توسط نفر پرچم و قرائت سرود جمهوری اسلامی ایران.
 ۳. جمع نمودن پرچم بصورت منظم و با احترام.

مراسم حاملان قرآن

- حاملان قرآن مراسمی است برای حمل قرآن با نهایت احترام که به روش‌های مختلف اجراء می‌گردد.
- باید برنامه حاملان قرآن معنوی باشد که برای این کار می‌توان از گل، پرچم و یا از پارچه‌های رنگی به شکل دروازه قرآن و همراه با قرائت شعرها و سرودهای قرآنی و تواشیح و متون ادبی دینی و عرفانی قرآن را حمل نمود.

برنامه افتتاحیه

به منظور آغاز یک دوره آموزشی یا اردوی فرهنگی و تفریحی در اولین روز دوره یا اردو با حضور پیشتازان/فرزانگان و مسئولین و مربیان به شرح زیر برگزار می‌گردد:

ابتدا بعد از اینکه افراد در میدان یا سالن اعم از مسئولین، مربیان، فرزانگان و پیشتازان استقرار پیدا کردند مراحل زیر اجرا می‌گردد:

۱. فرمانده میدان از جلو نظام و از راست نظام داده و فرمان خیردار را صادر می‌نماید.

۲. اولین برنامه تلاوت قرآن مجید (حاملان قرآن).

۳. اجرای گارد پرچم همراه با نواختن سرود جمهوری اسلامی ایران.

۴. قرائت سوگند پرچم.

۵. افراشتن پرچم دوره همراه با نواختن سرود پیشتازان و فرزانگان.

۶. تشریح برنامه‌های اردو و معرفی عوامل اجرایی توسط مسئول اردو.

۷. برنامه‌های هنری فرهنگی و سخنرانی و ...

۸. رژه تشکیلاتی.

۹. نیایش.

برنامه اختتامیه دوره

به منظور پایان یک دوره آموزشی یا اردوی فرهنگی و تفریحی در آخرین روز اردو یا دوره با حضور پیشتازان/فرزانگان، مربیان و مسئولین به شرح زیر برگزار می‌گردد.

ابتدا بعد از این که افراد در میدان یا سالن اعم از مسئولین، مربیان، فرزانگان و پیشتازان استقرار پیدا کردند:

۱. فرمانده میدان، از جلو نظام و از راست نظام داده و فرمان خبردار را صادر می‌نماید.
۲. اولین برنامه تلاوت قرآن مجید (حاملان قرآن).
۳. نواختن سرود جمهوری اسلامی ایران.
۴. ارائه گزارش توسط مسئول اردو.
۵. برنامه‌های هنری فرهنگی و بیان احساسات ...
۶. اهداء لوح و جوایز.
۷. رژه تشکیلاتی.
۸. قرائت پیمان سازمانی.
۹. پایین آوردن پرچم دوره همراه با نواختن سرود پیشتازان و فرزندگان.
۱۰. تحویل پرچم دوره به مدیر دوره.

مراسم عبادی

مراسمی جهت احترام گذاشتن به مقدسات دینی، شعائر مذهبی و تقویت ایمان و بنیهِ اعتقادی بیشتر در افراد است. از این جمله مراسم می‌توان به نماز جماعت و برگزاری دعا‌های مختلف و شبی با قرآن و اشاره کرد.

جنگ شب

مراسمی نیمه رسمی در اردو می‌باشد که برنامه‌های متنوع همراه با شور و نشاط توسط اعضای اردو به اجرا در می‌آید، این مراسم ضمن رفع خستگی روزانه، موجب ایجاد فضای شاد و جذابیت در اردو می‌گردد. در اجرای این برنامه استفاده از اعضای توانمند مورد نظر است.

شیوه اخذ لوح تقدیر و سپاس و جوایز از مربی و مقام مافوق توسط پیشتاز و فرزانه

هنگامی که پیشتاز/فرزانه را جهت اخذ لوح سپاس و هدیه احضار می‌کنند، به گونه زیر عمل می‌کند:

پیشتاز/فرزانه با حالت بدو رو از صف خارج شده و یک قدمی مربی یا مقام مافوق با کوبیدن پای چپ و چسبانیدن پای راست کنار پای چپ سلام تشکیلاتی داده دست خود را پائین می‌آورد، بعد از اخذ لوح یا هدیه آن را به دست چپ خود داده و با دست راست مجدداً سلام تشکیلاتی داده و با صدای رسا و بلند شعار «الله اکبر - پاینده رهبر» را گفته و سپس با سلام سازمانی عقب گرد کرده و با حالت بدو رو به محل قبلی خود باز می‌گردد.